

Letně oddechová love story

aneb

Stará láska nerezaví

Tak jsem si říkal, že si po těch vážných tématech zasloužíte v tomto letním čase nějaké odlehčené čtení. No a to se přímo nabízí nějaký pikantní milostný příběh. Notoricky známé přísloví z nadpisu se objevuje například v Čelakovského „Mudrosloví národa slovanského ve příslovích“, které poprvé vyšlo v roce 1852. Jeho latinské příbuzné zní: „*Mutari nescit inveteratus amor*“, tedy: „*Láska, která zestarala, se změnit neumí.*“

To, co budete v následujícím příběhu sledovat je přímo historie lásky, dlouhé, zapomenuté a znovu oživené, mající hned několik podob. V Jedovnicích byl na vyučenou pekařský učeň Jan Šenk (jindy psán jako Šenkýř). Jak už to v životě bývá, zamiloval se do krásné slečny - ta se narodila v nedalekých Kotvrdovicích jako Františka Svobodová a v městečku našla obživu jako služka. Šťastným milencům ale hvězda lásky nezářila dlouho. Jana odvedli a poté odvezli jako dragouna až do daleké Haliče. Jeho Františka si mohla oči vyplakat, a tak mu alespoň psala slzami zkropané milostné dopisy plné žáru, přísah, sladkých vyznání a touhy. Takový lístek obvykle začínal: „*Můj draze milovaný drahoušku!*“ a končil verši, jako: „*Leť, psaníčko, leť, buď u miláčka hned!*“ I podpis byl srdce drásající: „*Tvoje milostenka*“.

Jan všechna psaníčka pečlivě přečetl a pak je uložil do malé ošuntělé bedničky pod svou železnou postelí v kasárnách. To trvalo tři roky. Za tak dlouhý čas se ale se srdcem dějí velké změny. Jana zavedla vojenská povinnost do Polska, kde jednoho dne spatřil krásnější oči, sladší polibky a vroucnější objetí, než na jaké si pamatoval z domova. No a po návratu do Jedovnic už byl ke své někdejší milence chladný a odtažitý. Ta z toho byla zoufalá a pravděpodobně i z trucu se hned provdala. Sloužila jako služka v Jedovnicích v čp. 8 u 73letého vdovce Josefa Erndta (Františce bylo 23 let), kterému nabídla sňatek. Svatba se uskutečnila 13. února roku 1886 a v matrice se dočteme: „*Tito manželé byli oddáni na smrtelné posteli.*“ Vzhledem k rychle se zhoršujícímu stavu ženicha byl vydán i dispens, díky kterému mohli vynechat povinné troje ohlášky. A vzhledem k tomu, že nevěsta dosud nebyla plnoletá, musel dát před svědky souhlas i její otec Jan Svoboda. Svatební noc byla ale zřejmě trochu jiná, než na jakou si většina z nás pamatuje...

Starý pantáta sice na chvíli ožil, ale za několik neděl zemřel. Mladá vdova žila v ústraní v domku, který podělila po svém muži. V té době už ne učeň, ale pekař Jan provozoval svoje řemeslo a v jeho mysli i srdci se opět ozývají milostné pocity, znásobené pěkným domkem

jeho bývalé milenky. Stará láska u něho opět vypukla mocným žárem. Začal tedy mladou vdovu navštěvovat a zahrnoval ji důkazy své věrné lásky. Františka přijímala jeho dary, ale jinak zůstávala chladná a nepřístupná. Tvrdila, že potřebuje mužského s penězi a ne umouněného pekaře, který žije od týdne k týdnu. Napětí mezi nimi vzrůstalo, až dostoupilo vrcholu. Františka zasadila nečekaný úder, když obvinila Jana ze zlodějství. Tvrdila, že se zdržela na bále v sousední dědině až do 4. hodiny ranní. Když pak přišla domů, zjistila, že ji mezitím navštívil zloděj a ukradl 70 zlatých a stříbrné hodinky. Jan byl kvůli tomu popotahován, ale vzhledem k nedostatku důkazů bylo vyšetřování zastaveno. Ani toto nezmírnilo jeho touhu po ženě, kterou měl tak blízko a zároveň tak daleko.

V jednom z dalších záchvatů horoucí lásky jí před svědky slíbil, že jí ty peníze a ty hodinky (co jí byly ukradeny) nahradí, pokud ho pojme za svého chotě. Jedním ze svědků jeho slibu byl i četnický závodčí, takže se celá věc dostala až k soudu. Tomu předsedal ctihodný pan doktor Brauner, který vše pečlivě zvážil a rozhodl, že slib náhrady neznamenaá přiznání činu a Jana zprostil obžaloby.

A jak vše nakonec dopadlo? Díky titulku to vlastně už víte. Zhruba měsíc po soudu byla svatba, a to 13. června roku 1887. V té době už oba bydleli společně v čp. 8. Za svědky jim šli pekař Josef Nezval a obchodník Eduard Langer, oba z Jedovnic. Jestli Jan po svatbě nahradil Františce oněch 70 zlatých a stříbrné hodinky, nevím. Zřejmě jim ale jejich „italský“ vztah vyhovoval a vše se nakonec usadilo. Naplněním jejich manželství pak bylo pět dětí. Čtyři děvčata a jeden kluk, který dostal jméno po otci – Jan.

Sluncem prozářené a odpočinkové léto vám přeje

Miloslav Kuběna